

خلق تکنولوژی در ایران

با طراحی، اجرا و بهره‌برداری از سکوی نیمه‌شناور فوق مدرن ایران البرز

◀ سید تقی ابطی فروشانی *

انجام آزمایش‌های لازم پیش از راه‌اندازی نهایی آن در آب‌های عمیق می‌باشد. علاوه بر این، عملیات پیش‌لنگراندازی سکو در آب‌های عمیق دریای خزر و در فاصله ۲۵۰ کیلومتری بندرگاه در حال انجام می‌باشد. با اتمام عملیات حفاری آزمایشی و لنگراندازی، عملیات حفاری و بهره‌برداری از سکو بلافاصله آغاز می‌شود. از لحاظ مشخصات فنی، سکوی نفتی ایران البرز ۱۴ هزار تن وزن دارد و اجزای اصلی آن شامل عرشه، دوبالشتک برای تأمین شناوری سکو و ۴ ستون جهت اتصال سکو به بالشتک‌هاست. پیش‌بینی می‌شود بالغ بر ۱۲۰ نفر بر روی سکو فعالیت کنند. در کنار ساخت سکوی حفاری ایران البرز و به طور همزمان، عملیات ساخت ۳ فروند شناور پشتیبانی چند منظوره، طی مناقصه بین‌المللی مورخ ۸۱/۱۰/۱۸ و در قالب قرارداد EPC، به شرکت صدرا واگذار شد. هدف از ساخت این شناورها جابجایی و استقرار سکوی حفاری و پشتیبانی عملیات حفاری می‌باشد. تاکنون عملیات ساخت و تحویل دوشناور به اتمام رسیده و شناور سوم تا پایان شهریورماه جاری مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت. در نظر گرفتن این نکته که هزینه کرایه سکوی نیمه‌شناور روزانه قریب به پنج میلیون دلار می‌باشد، اهمیت اجرای چنین پروژه‌ای را بیش از پیش نمایان می‌سازد. به هر حال علی‌رغم تأخیرات به‌وجود آمده در اجرای این پروژه عظیم که بسیاری از قسمت‌های آن توسط متخصصان ایرانی به انجام رسیده است، ساخت و راه‌اندازی سکوی ایران البرز را می‌توان نقطه عطفی در صنعت کشتی‌سازی و صنعت نفت ایران قلمداد کرد.

منابع:

گزارش عملکرد ماهیانه شرکت نفت خزر
خبرگزاری فارس و روزنامه ایران

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران به ویژه در سال‌های اخیر، اکتشاف و بهره‌برداری از ذخایر هیدروکربوری دریای خزر جزء اهداف استراتژیک و راهبردی مدیران شرکت ملی نفت ایران بوده و برنامه‌ریزی‌ها و هدف گذاری جامعی صورت گرفته است. در این راستا ساخت سکوی نیمه شناور البرز، گام مهمی در تحقق اهداف فوق تلقی می‌شود. هدف از ساخت سکوی نیمه‌شناور ایران البرز ایجاد تجهیزات زیربنایی عملیات اکتشاف در آب‌های بسیار عمیق دریای خزر تا عمق ۱۰۰۰ متری زیر سطح دریا و ۶۰۰۰ متری زیر بستر دریا است. مسئولیت ساخت سکوی نیمه‌شناور ایران البرز از طریق برگزاری مناقصه بین‌المللی مورخ ۷۹/۱۲/۱۹ به کنسرسیوم شرکت صنعتی دریای ایران (صدرا) و شرکت GVA-C سوئد به‌صورت COSL/EPC واگذار شد. عملیات ساخت سکو به‌دلیل متعدد با تأخیرهایی مواجه گردید که از آن جمله می‌توان به کمبود نقدینگی پیمانکار به دلیل افزایش قیمت جهانی فولاد، تغییر نرخ تسعیر یورو به دلار، مشکلات گشایش و فعال نمودن اعتبار اسنادی، اعمال اصلاحیه‌های لازم به اعتبار اسنادی به تناسب پیشرفت در کار، کوتاه در نظر گرفتن زمان‌های اجرا نسبت به زمان‌های اجرای بین‌المللی و عدم پیش‌بینی تعدیل در قرار داد اشاره کرد. از سوی دیگر تجربه اول کشور در ساخت سازه‌ای عظیم با تکنولوژی پیچیده (که فقط دارای سابقه تاریخی ۲۰ ساله می‌باشد)، مشکل حمل کالای سنگین پروژه و بسته بودن آبراه‌های کشور روسیه در نیمی از سال که کالاهای سنگین پروژه از آن طریق لزوماً باید عبور داده می‌شد از دیگر علل تأخیر در ساخت این دکل محسوب می‌شود. در نهایت پس از چندین مرحله تأخیر در زمان تحویل سکو، قرار است نیمه دوم اردیبهشت سال جاری، بهره‌برداری از این سکوی عظیم آغاز شود.

قابل ذکر است که پیشتر، در تاریخ ۱۶ اسفند ماه سال ۱۳۸۷، سکوی ایران البرز به آب‌های ساحلی و کم عمق در نزدیکی بندرگاه نفتی نکا منتقل شد. هدف از این انتقال، انجام عملیات آزمایشی حفاری و نیز